

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvasó szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A debreczeni püspökválasztás. Eröss Lajos és Dicsőfi József között pótválasztás lesz.

Debreczen, aug. 19

Közel másfél millió református ember tekintete irányult a mai napon Debreczen felé, lesve a hiradást, hogy Kiss Aron örökébe kit ültetett a hivek bizalma. A végsőkig fölcsigázott érdeklődést azonban a tiszántuli egyházkerület szavazatszedő bizottsága nem tudta kielégíteni: egy hónapig még elhúzódik az interregnum, mert a hat héttel ezelőtt megindult választási kampány nem zárult le eredménnyel, a püspökjelöltek közül egyik sem nyerte el a törvény követelte többséget és szeptember 21-éig új választás zajlik le a legtöbb szavazatot nyert két jelölt: *Dicsőfi József* egyházkerületi főjegyző és *Eröss Lajos* teológiai tanár között.

Pótválasztásnál egyebet a mai naptól, mi, akik közelről figyeltük a küzdelem folyását és hiven regisztráltuk a választási mozgalom egyes epizódjait, nem reméltünk. A jelöltek nagy száma, az egyiknek különösen kedvező pozíciója s a részére hol burkoltan, hol nyíltabban megnyilatkozó hivatalos támogatás, a másik háromnak vagy szimpatikus egyénisége, vagy képzettsége, akár a hitélet terén eddig kifejtett tevékenysége széles körökben népszerűséget biztosított a számukra és ezek a körülmények szükségképpen szétforgácsolták a szavazatokat, de csak annyira, hogy a négy jelölt közül mindegyik tekintélyes táborot tudott maga köré csoportosítani. Azonban a küzdelemnek ez a kifejlése, a fél-eredménynek ebben a formában való kialakulása mégis többeknek csalódást hozott és alkalmat adott bizonyos tanulságok leszűrésére, egyszersmind messzebbmenő következtetésekre is, még pedig a szűkebb választás végső eredményét illetőleg.

Baltazár Dezső dr. böszörményi esperes bukását meglepetéssel fogadtuk. Mikor az elhunyt püspök temetése napján a közgyűlést előkészítő értekezleten a jelölésre kialakultak a vélemények, nem haboztunk kijelenteni, hogy legszívesebben *Baltazárt* látnók a

püspöki székekben, mint akit értékes egyénisége, hatalmas tudása és egyházáért vivott harcai predestinálnak arra, hogy amaz elsők között foglaljon helyet, akiknek mint hivatott vezéreknek kell örködniök a reformátusok sokadalmának érdekei fölött. A választási mozgalom egészen az utolsó napokig igazolni látszott reményiségünket, hogy *Baltazár Dezső* elnyeri azt a méltóságot, amelyet ez a tüneményeszerű tehetség méltán és joggal vindikálhatott magának. De éppen ezek az értékes kvalitások állították a böszörményi esperes győzelmébe elé a torlaszokat. Azok a körök, amelyek már *Baltazár* első nagybbszabású akciójától megrebentek, nem válogatták meg az eszközöket, hogy *Baltazárt* megakasszák diadalmas előnyomulásában. És — mint a mai napon nyilvánvalóvá lett — ezek az eszközök elérték a célt és *Baltazár* levonhatja a tanulságot magának, hogy az elszántságnál, az eszményekért való rajongásnál sokkalta kamatozóbb tőke egy hajlítható hátgerinc s egy farizeus arc.

De azok a körök, amelyek *Baltazár* ellen sorompóba léptek, csak annyit értek el, hogy a böszörményi esperest lezorították, de a maguk elé kitűzött végső cél csak mint fantóm marad meg számukra. Az első szavazás eredménye ugyanis megdönthetetlen bizonyossággal dokumentálta, hogy a püspökválasztáson *Dicsőfi József* szintén elbukott. Mert *Eröss Lajos*ban, aki csak négy szavazattal maradt a legtöbb voksot nyert jelölt mögött, ugyanaz a határozott jellem, a kálvinista egyház jogait nem kisebb féltékenységgel védő férfiú vonul a második választási küzdelembe, mint böszörményi lelkésztestvérsége. A szentiszta liberálisizmus, a szabad eszmékért való hevülés telítik ezt a kiváló egyéniséget is, aki ezenkívül egy becsületes munkában megedzett életpálya tapasztalatait fogja vinni a Méliuszok, a Révészek és a Kiss Áronok székébe.

Ezt a szellemi közösséget kell hogy tekintsék a tiszántuli egyházkerület presbiteriumai, amikor új szavazásra ülnek össze. Önmagukat tagadnák meg, önmagukat csufolnák meg azok az egyházközösségek, amelyek *Baltazár* táborát képezték, ha a szűkebb választáson másképp cselekednének. És ebben az állásfoglalásukban nem tántoríthatja meg őket egy szemérmetlen paktum meséje, amely olyanformán igyekszik *Dicsőfi* számára biztosítani a püspöki méltóságot, hogy *Baltazár*nak az egyházkerületi főjegyzői tisztségét biztosítja. Nem merjük hinni, hogy e paktum eszméje — amelyről elég határozottan beszéltek már ma délután — tényleg fölmerült volna *Dicsőfi*iek táborában. De akár fölmerült a terv, akár csak az utcai mendemonda adná, mint ötletet valakinek, *Baltazár* egyénisége, az ő tiszta jelleme vissza fog utasítani mindennemű anyagiasságot. A református egyház puritán szervezetéhez nem férközhetik a szimónia.

A püspökválasztás mai nagy napjáról a következőket jelenti tudósítónk:

Gyülekezés.

A szavazatszedő bizottság működési helyéül a főiskola kis tanácsterme volt kintüve. Ide vitette fel *Dégenfeld József* gróf elnök a háromszáz és egynéhány egyházközösség beérkezett szavazatát, amelyek lepecsételt, zárt borítékokban egész nagy halmazra mentek.

A főiskola és ülésterem környéke egészen csöndes. Izgatottan érdeklődők, várakozók serege még nem lepi el a folyosókat, hogy lesse az első híreket. De a szavazatszedő bizottság tagjai serényen gyülekeznek. Háromnegyed 9 órakor érkezik az elsőekkel az elnök, *Dégenfeld* gróf, utána jönnek mindjárt a bizottság többi tagjai: *Sütő Kálmán*, *Sass Béja*, *Görömböy Péter*, *Biky Károly*, *Balogh Ferencz*, *Szele György*, *Kiss Ferencz*, *Domahidy Elemér*, *K. Tóth Kálmán*, *Rásó Gyula*, *Simonffy Imre* és *Luby Géza*.

9 órára együtt van a bizottság *Kiss Albert* kivételével, aki gyengélkedése miatt nem vett részt a szavazatok felbontásában. Legutolsónak érkezett a terembe *Tisza István* gróf 9 óra után néhány perccel, mire az ülés kezdetét is vette.

Az ülés megnyitása.

Az ülést *Dégenfeld József* gróf elnök nyitotta meg. Utalt az egyház kerületi közgyűléstől nyert megbízásokra s felszólította a bizottságot, hogy nagy feladatukat az ügy fontosságához mért higgadsággal, megfontolással oldják meg.

Ezután a szavazatszedő-küldöttség

három csoportra oszlott s hozzálatott a szavazatok felbontásához. Első sorban három részre osztották a tiszántúli egyházkerülethez tartozó 13 egyházmegye szavazatait s mindegyik csoport a neki jutott szavazatokat bontotta fel. A szavazatok tartalmazó borítékokat Rásó Gyula Luby Géza és Sütő Károly bontották fel. Azután az egyes csoportok tagjai végig vizsgálták a szavazatokat, hogy alakilag megfelelők-e, rajtuk van-e az illető egyháztanács pecsétje s a gondnok, a lelkész-elnök és jegyző aláírásával el vannak-e látva, vagy pedig, hogy a szavazás törvényes módon történt-e. A kifogásolt végy nem szabályos szavazatokat félre tették az egyes csoportok.

Ezután a felbontott szavazatok megszámlálása következett. A szavazatok felbontása és összeszámlálása is egyházmegyénként történt. Az egyházmegyék abc-sorrendben követték egymást. A szavazatszámolás a alsószabolcsi egyházmegyével kezdődött.

Rosz omen.

Az alsószabolcsi egyházmegye egyházközségeinek első szavazatát Baltazár Dezső dr. kapta. A jó kezdet azonban már a második szavazat megítélésénél rosz omen né változott át. A második egyházközség ugyanis, amelynek szavazatát megvizsgálták Bőszörmény egyházközségé volt.

Bőszörmény a maga 8 szavazatát egyhangulag Baltazár dr.-ra adta. A szavazatot azonban a szavazatszedő küldöttség több tagja kifogásolta amiatt, hogy a bőszörményi egyházközség két ízben szavazott. Balthazár dr. ugyanis, mint az ottani presbyterium elnöke, igen beü-lendő intenció folyán, nem akart azon a presbyteri gyűlésen elnökölni, amelyen ő róla is szó esett, nehogy személyes jelenlétével esetleg feszélyezze azokat, kik a szavazásnál ellene akar ak volna állást foglalni. Ezért az elnöki széket egyik helyettesére bizta és így történt meg a szavazás. Minthogy azonban az ellen kifogást emeltek, Baltazár dr. még egy másik ülést hívott össze, amelyiken a szavazás minden tekintetben törvényes mó-

don ment végbe s annak eredménye újra az lett, hogy egyházközség 8 szavazatát egyhangulag Baltazárra adta.

A szavazatszedő bizottság több tagja ezen szavazás megsemmisítését kérte azal az indoklással, hogy kétszeri szavazás történt, ami szabályellenes. Ezzel szemben mások azt vitatták, hogy az egyházközség akaratának megnyilatkozását kell mérlegelni, mert a *lennyeg az, hogy kit óhajt püspöknek az illető egyházközség.* A kérdés körül hosszas vita köe:ke:ett, míg végre az elnök szavazásra tette fel a kérdést, a szavazatszedő küldöttség

6 szóval 5 ellenében

megsemmisítette a bőszörményi szavazást.

Balthazár vezet.

E rosz omen után azonban a Baltazárra adott szavazatok száma egyre növekedett. Sorra olvasták az egyházközségek szavazatait, melyek a következőképpen oszlottak meg:

Vámospérec 1 szavazata Baltazáré,
Tiszapolgár 1 szavazata Baltazáré,
Balmazújváros 4 szavazata Dicsőfié,
Szentmihály 3 szavazata Baltazáré,
Tetétlen 1 szavazata szintén, továbbá
Tiszalök 1 szavazata,
Hajdudorog 1 szavazata,
Csege 2 szavazata,
Tiszacsizlár 1 szavazata,
Sáp 1 szavazata,
Nádudvar 4 szavazata,
Balmazújváros 1 szavazata,
Nyiracsád 1 szavazata,
Tiszadob 1 szavazata,
Szorát 2 szavazata,
Püspökladány 5 szavazata,
Mártonfalva 1 szavazata,
Nánás 7 szavazata,
Hadház 5 szavazata,
Tiszadada 1 szavazata,
Hajduszoboszló 6 szavazata,
Erőss Lajosnak legelső szavazata a földesi 3 szavazat volt, míg

Nagyfa'u 1 szavazatát Dicsőfire adta. Hosszabb vita keletkezett Nagybárány 1 szavazatának elbírálásánál, mely Baltazárra esett. Az itteni gondnok ugyanis

megtagadta a jegyzőkönyv aláírását, amit a szavazatszedő küldöttség elég oknak talált arra, hogy a szavazatot ne vegye figyelembe.

Tíz órára végzett a bizottság az alsószabolcsi egyházmegye szavazatainak összeszámlálásával. Ekkor a szavazatok állása a következő volt:

Baltazár	46,
Dicsőfi	5,
Erőss	3,
megsemmisítve	9.

Ezután a második egyházmegye szavazatának összeszámlálása következett. Ezzel fél 11 órakor ért véget a bizottság s ekkor a szavazatok a következőképp álltak:

Baltazár	56,
Erőss	40,
Dicsőfi	21,
Dávidházy	1

Az első hírek.

Déli 12 óra tájban szállingóztak ki a csukott ajtók mögül az elsőhírek az ülés-terem előtt húzódó folyosóra, amelyet ekkorára már ellepett az érdeklődők és kíváncsiak serege. Vidéki lelkészek, párt-hívek sokasága szorongott, idegesen beszélt, vitatkozott a várható eseményekről, izgatottan lesve a híreket.

Az első leverő hír az volt, hogy Baltazár bőszörményi 8 szavazatát megsemmisítették. Azután az járt szájról szájra, hogy a szavazatszedő küldöttség csak a késő délutáni órákra lesz készen a szavazatok összeszámlálásával, mert igen lassan haladnak. Fél-tizenkét óráig csupán 4 egyházmegye szavazatainak összeszámlálásával végzett és még hátra van 9 egyházmegye szavazata.

Dél fele mind izgatottabbá válik a hangulat. Ujabb és újabb érdeklődők jönnek, de senki sem tud bizonyosat, mert a szavazatok összeszámlálása zárt ülésen történik. Baltazár és Dicsőfi pártbívei vannak a legnagyobb számmal képviselve.

Erőss az előtérben.

Delet kongattak éppen, mikor a kívülállók is megtudták a szavazatok állá-

Mujina. (Látomány.)

Japán rege.

Tökyőben, az Akasaka uton van egy lejtő. Ki-i-no-kuni-zaka a neve. Ez annyit jelent: hogy a Ki-i kerület lejtője. Nem tudom, miért hívják éppen így!

A lejtő egyik oldalán egy régi árok van. Mély az és nagyon széles. Magas, zöld partja a közelben levő kertekig emelkedik, az ut másik oldala egy régi császári palota magas faláig terjed. Nem igen volt valami fényes világítás e történet idejében sem utcákon, sem utakon és bizony már naplemente után a gyalogos ember inkább egy mériföldet került meg, minthogy a Ki-i-no-kuni-zaka lejtőn keresztül ment volna.

Es ez mind csak azért volt, mert egy Mujina szokott volt járkálni ott.

Az utolsó, aki a Mujinát látta, egy öreg kereskedő volt Kyōbashi kerületből. Az öreg — ha jól tudom — már harminc esztendő előtt elhalt; ő beszélt el a következő történetet:

Egyszer késő éjjeli órában sietett felfele a Ki-i-no-kuni-zakán, midőn egy nőt vett észre, amint az árok mellett guggolt

és pedig egyedül, hozzá még keservesen sirt is.

Migijedt a kereskedő, mert azt hitte, hogy a mély árok vizében akarja életét kioltani. Megállott az asszony mellett, vi gasztalan óhajtott a s esetleg nagy bánatában segítségére lenni, amennyiben ez tőle tellett.

Karcsu, jóalakú nőnek látszott, szépen volt öltözve és úgy fészülve, amint csak jobb családokhoz tartozóknak van megengedve.

— O jochu — (kedves hölgy) e szavakkal közeledett a nő felé — O-jochu, ne sirj oly nagyon . . . szólj, mi a bánatod s ha lehet azon változtatni, örvendeni fogok, ha segítségemre lehetek.

A kereskedő szavai őszinték voltak soha sem mondott mást, mint amit érzett és gondolt.

De a nő csak folyton sirt és arcát eltakarta egyik bő lecsüngő ruhájával.

— O jochu — szólott újra a kereskedő a lehető leggyöngédebb hangon — kérlek, könyörgök, hallgass rám. Ez nem fiatal hölgyeknek való hely, kivált így éjnek idején.

Ne sirj már, esdve kérlek . . . csak

szólj, hogyan és miben lehetek némileg szolgálatodra.

Lassan emelkedett fel a nő, de hátat fordított a kereskedőnek és folytatta a zokogást, sirást, eltakarva arcát, mint előbb is ruhája ujjával.

A férfi kezeit könnyedén a nő vállára tette és tovább kérte:

— O jochu, o jochu hallgass rám, csak egy pillanatra hallgass rám o jochu.

Ezután o-jochu megfordult és eltávolította arcáról az azt elfedő ruha ujját és kezeivel is végig simította arcát és a kereskedő látta, hogy nem voltak szeméi, két üres üreg meredt felé, nem volt sem orra, sem szája és a férfi nagyot kiáltva elrohant.

— Szaladt, rohant felfelé a Ki-i-no-kuni-zakán, minden fekete és üres volt előtte

Futott, futott s nem mert hátra tekinteni, végre a távolban egy lámpát pillantott meg, oly messze volt még az, hogy úgy nézett ki, akár a fénybogár. Egy úrmósárus lámpája volt, amely világított, az árus ott ült az ut oldalán; mindennemű világosság, minden emberi lény megnyugvás volt ilyen rettenetes látvány után és

Helyszüke miatt

Raktáron levő óriási választéku **szőnyeg, osipke és szövet, függöny** valamint **vászon, schiffon és canavászokat végszámra** ugyszintén **asztalneműek rendkívüli olcsó szabott árakban kaphatók** Klein Ignác női divat üzletében Piacz-utca 24. sz. <<

rát. Izgatottan futott végig a hír a várokozók csoportján, hogy Eröss vezet. Ideges megdöbbenéssel néznek össze az emberek, mind az óriási meglepetést tárgyalja, mert mindenre számítottak, csak arra nem, hogy Eröss kerüljön a püspökjelöltek élére. Már pedig 12 óra kor 6 vezetett. A szavazatok ekkor így álltak:

Eröss	125,
Baltazár	105,
Dicsőfi	88,
Dávidházy	46,
Dombi	1
Sass	2,

Ettől kezdve Eröss Lajos szavazatai egyre növekednek. Hasonló arányban gyarapodnak Baltazár szavazatai is, míg Dicsőfi még mindig mögöttük van.

Már szárnyra kap a hír, hogy Eröss és Baltazár között lesz pótválasztás, de a Dicsőfi pártjai hangosan erősítetik, hogy Dicsőfi szavazatai csak most következnek, mert még hátra vannak a szatmári és az ezt környező egyházmegyék szavazatai, melyek mind Dicsőfire esnek.

Délután 1 óráig erősen megnövekedik mindhárom jelölt szavazatainak száma. Ekkorra már tekintélyes számarányt ért el Dávidházy is, akire száznál is több szavazatot esett.

A szavazatok 1 órára így oszlottak meg:

Eröss	218,
Dicsőfi	169,
Baltazár	168,
Dávidházy	107,
Sass	2,
Dombi	1,
Balogh	1,

Az utolsó küzdelem.

Egy órára már valószínű számítást lehetett tenni, hogy Eröss Lajos bejut a pótválasztásba. Az ő szavazatai egyre növekedtek. A másik két jelölt, Baltazár és Dicsőfi között szivós küzdelem támadt.

Negyed két óra tájban került a sor a szatmárvidéki egyházak szavazatainak felbontására s ekkor hirtelen nagyot szökött Dicsőfi szavazatai száma. A másik

a kereskedő oda vetette magát az ürmösárus lábához és egyebet nem tudott szólni, mint:

— Jaj — jaj nekem!
 — Korré — korré — kiáltott az árus.
 — Nos, mi a baja? Bántotta valaki?
 — Nem, senki se bántott, — csak...
 jaj — jaj nekem.
 — Megtámadták, kifosztották, megijesztették, rablók talán?
 — Nem... nem rablók, — lihegte a megrémült kereskedő. Láttam... egy asszonyt; láttam az ároknál és ő mutatta nekem... őh mutatta... jaj nem mondhatom meg, hogy minő borzasztót mutatott!

— Hi... hi... ilyesmit mutatott talán magának? — kiáltott az ürmösárus, kezeivel végig simítva arcát amely azon pillanatban eltorzult, halálfévává változott, üres szeméből kékes fény verődött ki, csontos állkapcsát kacagva csattogtatta... Az öreg kereskedő nagyot sikoltva eszméletlenül terült el a földön.

Mire magához tért, eltűnt a látomány, egyedül volt a sötét éjben — a magányos lejtőn!

Fordította: Kosztolányi Imréné.

három jelöltre csak elvétve esik szavazatot, ő rá pedig egyre erősebben.

Az eredmény.

Fél kettőkor ért véget a szavazatok összeszámlálása. A bizottság még egyszer átvizsgálta a számlálás pontosságát s az után Dégenfeld József gróf siri esendben kihirdette az eredményt. Ezek szerint leadtak összesen 782 szavazatot, mely a következőképpen oszlott meg:

Dicsőffy József egyházközségi főjegyző, debreceni lelkész	231,
Eröss Lajos akad. igazg.	227,
Baltazár Dezső dr. böszörményi esperes	184,
Dávidházy János káptaláni esperes	116,
Dombi Lajos esperes	4,
Sass Béla aljegyző	2
Balogh Ferenc akad. tanár	1

szavazatot kapott. Megsemmisített a bizottság 17 szavazatot.

A leadott szavazatok alapján a bizottság Eröss Lajos és Dicsőffy József között pótválasztást rendelt el. A pótválasztás határidejét szeptember hó 21-re tűzte ki a bizottság.

A hatás.

Leírhatatlan hatást gyakorolt az eredmény a kívül álló embertömegre, melyet rendkívül lesújtott Baltazár lemaradásának híre. A lemaradást mindenki a Dicsőfi párt érdekében közbelépett felsőbb preszióknak s óriási korteskedésnek tulajdonítja.

Az eredménynek azonban a Dicsőfi párt sem ujjong, mert mindannak dacára, hogy a pótválasztásba bekerültek, nem sok a reményük a végleges diadalra. Mert annak őik maguk is tudatában vannak — s ettől előre rettegnek — hogy a Baltazár párt hozzájuk nem csatlakozhatik, már csak azért sem, mivel őik maguk vágták volt el már jó előre ennek az útját Baltazárnak és pártjának megburcolásával.

De másrészt Baltazárakat óriási szakadék választja el tőlük, amit áthidalni lehetetlen, Baltazár egyik főembere így nyilatkozott erről, az eredmény kihirdetése után:

— A harcot folytatjuk, mert ez a harc a klerikalizmus elleni harc!
 Az eredmény híre futó tüzként terjedt el a városban a lapok rendkívüli kiadásai nyomán, melyek között a Debreczeni Független Újság az elsőnek jelentette a püspökjelöltség nagy napjának eredményét.

A zenekedvelők társasága.

A főispán a közönséghez.

A debreczeni zenekedvelők társaságának elnöke a következő szövegű aláírási felhívást bocsátotta ki:

Debreczen zenei életének fellendítése városunk egész társadalmának régi óhajta. Ez óhajta teljesedése felé hatalmas lépést tettünk f. hó 13-án, amikor nagyszámu, lelkes zenebarát egyhangu határozata alapján kimondtuk, hogy zenei kulturának előhaladásának életfeltétele, hogy egy olyan egyesület létesíttessék, mely elismert nevű nagy művészekkel és

alkalmas tagjaival nyilvános és házi hangversenyeket rendez, így az érdeklődést folyton ébren tartja s a zenei téren való művelődést előmozdítja.

E nagy célokat szolgáló egyesületbe való belépésre szőlitom fel Debreczen intelligens társadalmát és kérem, hogy legyen nunkatársa egész társadalmi életünkre kiható nemes törekvéseiknek.

Debreczen, 1908. évi augusztus hó 18.

Weszprémy Zoltán,
 a debreczeni zenekedvelők társaságának elnöke.

Az aláírási felhívás címlapján, az alapzabályokból, a tagokat legközelebből érdeklő, következő két kivonat van:

III. §. 1. Alapító tag az, ki a társulat pénztárába 200 koronát befizet. 2. Rendes tag az, ki 15 korona évi tagsági díjnak minden év október hó 1 ig való befizetésére kötelezi magát, három éven keresztül. Ez idő elteltével kiléphet, ha ez iránti szándékát az új ciklus kezdetén, október hó 1 ig az elnökségnél bejelenteli.

IV. §. Az alapító és rendes tagoknak joguk van az egyesület által rendezett házi és nyilvános hangversenyeken, minden díj külön fizetése nélkül résztvenni.

A felhívás szétküldése a gyűjtő urnák és urak részére folyamatban van. A f. hó 23-án délelőtt 11 órakor, a kereskedelmi tanintézet dísztermében tartandó közgyűlésen való megjelenésre kéri az elnökség az újabban aláírt hölgyeket és urakat is.

Tehát még sem!...

A sutba vetett Marton-tervezet.

Győzött a tisztviselők érdeke.

Szokatlanul nagy számban gyűltek ma délután egybe a jog- és pénzügyi bizottság tagjai a bizottság ülésére, melynek egyedüli tárgya a szervezeti szabályrendelet s ennek keretében a fizetésrendezés volt. Az ülésnek olyan volt a külső színezete is, mintha a bizottság tagjai nagy számukkal mintegy demonstrálni akarnák, hogy Debreczen város jó érzésű, intelligens gondolkodású vezető férfiai sikkra szállnak minden rosszakarattal, minden meghiusítási kísérlettel szemben, mikor arról van szó, hogy e város tisztviselői karának, melynek kezébe van letéve Debreczen egész közigazgatása, tiszteességes megélhetést biztosítsanak.

Jól esett látnunk nekünk, az ügy régi, önzetlen harcosainak, azt az ember-séges gondolkodást, amely városunk erobilis bizottsága tagjainál ez ügy tárgyalása alkalmából megnyilvánult. Údító oázisként hatott ez azzal a komédiáskodó tárgyalással szemben, amint a szervező bizottság néhány tagja a fizetésrendezés meghiusítása céljából a szervezőbizottság ülésén eljátszott.

A jogügyi bizottság mai ülésén még a legrövidebb foglalkozásra sem tartotta érdemesnek a Marton-féle tervezetet, mely

Vagner Sándor és Társa Batthyányi-u. 1. szám.

➡➡➡ Párisi mintára berendezett női ruha készítői műterme megnyílik szeptember 1-én. ◀◀◀

— mint azt ismertettük —] fizetésemelés helyett fizetésleszállítással akarta sujtani a tisztviselőket, hanem minden tárgyalás nélkül elvetette Márton Imre javaslatát és a Komlóssy féle tervezet alapján kidolgozott szervező bizottsági javaslatot fogadta el egyhangu határozattal.

A jog és pénzügyi bizottság mai határozata Debreczen város közönségének osztatlan tetszésével fog találkozni hogy a határozat ily egyhangu erővel nyilatkozott meg, az annak a bizonyossága, miszerint e határozat a város közvéleményének erején nyugszik. A közvélemény erejével szemben pedig hiábavaló minden erőlködés, mert az a leghatalmasabb erő s elsöpör mindenkit, aki megnyilvánulásában gátat akar elébe emelni.

A jogügyi bizottság az egyes fizetési tételeket is a szervező bizottságnak általánkn már ismertett javaslatára alapján állapította meg s csupán egy-két állásnál emelte a fizetést.

Az ülésről szóló tudósításunk:

Miután Vecsey Imre főjegyző, fél négy órakor nyitotta meg az ülést Vargha Károly tb. tanácsnok előterjesztette a szervezeti szabályrendeletet, melyet a szervező bizottság dolgozott ki. Ismerteti a szabályrendelet-tervezetet s kéri annak elfogadását.

A szervező bizottság javaslata.

Komlóssy Artur a szervezeti szabályzatot a tárgyalás alapjául elfogadni javasolja. Hosszabb vitát ne provokáljanak, mert az felesleges, a szervezőbizottság részletesen tárgyalta már a javaslatot.

A bizottság ezután a szervezeti szabályzatot elfogadta s kimondta, hogy azonnal áttér a fizetésrendezési részének tárgyalására s ezen tárgyalás során határoz. A szervezeti rész egyes vitás kérdései felett.

Márk Endre kéri, hogy a szervező bizottsági többségi javaslatát fogadják el s annak alapján menjenek be a fizetés rendezés tárgyalásába.

A bizottság egyhangulag elfogadja a tárgyalás alapjául a szervezőbizottság által kidolgozott fizetési javaslatot, mely Komlóssy Artur javaslata alapján készült. Ezután hozzákezdenek a részletes tárgyaláshoz.

Huszezer korona a polgármesternek.

A polgármesteri javadalmazás megállapításánál

Bacsó Dezső dr. javasolja, hogy a polgármesteri javadalmazást 20 ezer korona fizetésben, 2 ezer korona lakbérben, 2 ezer korona pótlékban és 1000 korona működési pótlékban állapítsák meg. Debreczen városának úgy kell díjazni a polgármesterét, hogy az a díjazás méltó legyen a város nagyságához, tekintélyéhez, gazdaságához. E város most oly nagy intézményekhez jut, hogy néhány évtized alatt az első vidéki város lesz.

Márk Endre szívesen látja, hogy a polgármesternek ily szép javadalmazást óhajtának adni, de ez azért kivihetetlen, mert akkor a többi tisztviselők fizetését is ily irányban kell emelni.

A bizottság úgy határoz, hogy a szervező bizottság által megállapított javadalmazást fogadja el. Ugyancsak a szervező bizottság által elfogadott javadalmazást fogadja el a bizottság a főjegyző javadalmazására vonatkozólag is.

A tanácsnokok fizetésének megállapításánál Komlóssy Artur javasolja, hogy a tanácsnokok fizetését 6000 koronában és 1200 korona lakbérben állapítsák meg.

Márk Endre hozzájárul az indítványhoz, de csak akkor, ha azt is kimondják, hogy a jövőben a főtisztviselők külön javadalmazást semmi címen nem kaphatnak. Azt is ellenzi, hogy a bizottsági tagokat díjazzák, ha azok a város valamely bizottságában működnek.

Szabó Kálmán orsz. képviselő helyesli, hogy a tisztviselőknek oly fizetést állapítsanak meg, mellyel biztosítják azok anyagi függetlenségét.

Fejér Ferenc dr. nem lát a város érdekeire nézve sérelmet abban, ha akár a tisztviselők, akár a bizottsági tagok külön tiszteletdíjat kapnak oly munkáikért, vagy működésükért, melyet a város üzleti vállalkozásai érdekében fejtenek ki.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést, mire a bizottság az eredeti javaslatot fogadja el. Ugyancsak az eredeti javaslatban proponált fizetési tételeket fogadta el a bizottság a főmérnöki, főügyési, főszámvevői állások javadalmazására vonatkozólag.

Címfosztás.

Az aljegyzői állásoknál Komlóssy Arthur javasolja, hogy az eddigi 3 ik és 4-ik aljegyzői állásokat ily néven hagyják meg s ne nevezzék el őket tanácsai fogalmazóknak.

Márk Endre helyesli a prozociót. Jogvégezt, intelligens emberek ezek, akik megérdemelnek annyit, hogy a közgyűlésen szavazati joggal birjanak. — Ezáltal csak a közgyűlés nivója fog emelkedni, ami kívánatos dolog.

Márton Imre ellenzi, hogy a 3 ik és 4 ik aljegyzőnek az aljegyzői címet megahagyják.

A bizottság elnöki döntéssel úgy határoz, hogy az aljegyzői cím helyett fogalmazói címet ad a 3 ik és 4 dik aljegyzőnek. Fizetésüket a szervezőbizottság javaslatainak megfelelőleg állapítja meg.

Az építész javadalmazásának megállapításánál Márk Endre javasolja, hogy az építési állás megüresedésénél adjanak jogot a tanácsnak, hogy akár 10 ezer koronáig is elmehessen az építész javadalmazásával, de esetleg olyan kvalitású egyént lesz alkalma a városnak ez állásra megválasztani, aki ezen javadalmazásra képességeinél fogva érdemesnek mutatkozik.

Műszaki állások megbecsülése.

Aczél Géza szívesen látja, hogy a műszaki állásokat így megbecsülik, de kijelenti, hogy annak idején, ha a közgyűlés szükségét látja, a törzsfizetésen kívül megfelelő pótlékokat adhat az építészeknek. Javasolja, hogy 4400 kor. fizetést adjanak az építészeknek.

A bizottság a szervezőbizottság javaslatát fogadja el.

A főerdésznek a jogügyi bizottság a szervezőbizottság javaslatával szemben, mely 4000 korona fizetést proponált, 4600 korona fizetést állapított meg.

A vegérszi állás javadalmazásának tárgyalásánál

Márk Endre indítványozza, hogy szervezzék meg a vegérszi állást. Ez fontos állás, amelyre a városnak nagy szüksége van.

Dóczy Imre dr. alügyész azt javasolja, hogy ezen állást a nem nyugdíjképes állások között szervezzék.

A bizottság a javaslatot elfogadja. Márton Imre javasolja, hogy a közigazgatási gyakornokok számát ne 6 ban, hanem 5 ben állapítsák meg.

Kovács József polgármester előadja, hogy szükség van a hat közigazgatási gyakornokra. Ezután a bizottság úgy határoz, hogy hat közig. gyakornoki állást szervez.

A jog- és pénzügyi bizottság a többi fizetési tételeket is a szervezőbizottság javaslata alapján állapította meg s a 100-ik tételnél megszakította a tárgyalást, melynek folytatását péntek délután fél négy órára halasztotta. Ezzel az ülés 6 óra után véget ért.

Zmejanovicsot nem erősítette meg a király.

A királyi kézirat tegnap érkezett Budapestre.

A szomorú vég.

A szerbek körében feszült érdeklődéssel várják a király döntését a karlócai patriarkaválasztás dolgában s bizonyos jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a királyi döntést még nem hozták nyilvánosságra.

Tudvalevő dolog, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök a választást követő napokban Moszkvában járt s megtette a kormány előterjesztését a választásról a koronának.

A király a kormány javaslatához mindenben hozzájárult s annak értelmében döntött a választás ügyében.

Az erről szóló kéziratot ő felsége már aláírta s az a kabinetirodától tegnap meg is érkezett Budapestre. Beavatott körökben úgy tudják, hogy a király nem erősítette meg Zmejanovics Gábor verseci püspök megválasztását.

Debreczeni művész-termékek a külföldön.

Egy híres vállalkozónak tervel.

Magyar festők gallériája.

Két nap óta egy igen érdekes művész ember tartózkodik Debreczen városában. Kulturális célok elérése dolgában működik, amely abban nyilvánul meg, hogy a külföldnek, egy havonként megjelenő művészeti közlönyben a magyar festő- és képző-művészet legkiválóbb producióit mutassa be!

Ez az ember Némethy Károly, a reprodukív művészetnek uttő-ője és Magyarországon az intenzivebb reprodukciónak a megalapítója. Ő volt a legelső ember a magyar művész-körökben, aki bebizonyította, hogy a különféle színek egymásra nyomva, egy oly negyedik színt nyújtanak, amint eddig csak kézi festéssel voltak képesek előállítani.

Némethy Károly egyébként életének háromnegyed részét külföldön töltötte. Évekig volt Amerikában, Londonban és Németország nagyobb városaiban. Nagyon természetes, hogy főleg a művész-tanyákat kereste s legtöbb idejét Münchenben töltötte, a hol sikerült magára vonni a külföld elismert művész embereknek figyelmét. Felesége Udvardi Flóra szintén megtettesült művész, aki legszebb diadalait az ecsettel szerezte.

A Debreczenben tartózkodó művész-

nek nagy külföldi utján az az eszméje támadt, hogy lehetne egy oly alkalmas művészeti célokra alapított részvénytársaságot létesíteni Magyarországon, amelynek célja és egyedüli törekvése lenne a magyar-művészet minden rendű és rangu termékeit a külföldnek bemutatni, hogy ezáltal hazafias célt szolgáljon s hogy a művészeink nevét külföldön is ismeríté tegye.

Ehhez természetesen pénzre van szükség, még pedig közel 300 ezer koronára.

E tervének sikerült megnyerni Andrássy Gyula grófot, Andrássy Sándor grófot, az Andrássy nővéreket, Benzur Gyulát a híres művészt, Zsolnay Miklóst, Györgyi Kálmánt, Lipich Elek és másokat.

Ezek biztatására rándult le most Debreczenbe, hogy itt vállalatának szellemi és anyagi támogatását előmozdítsa. Fent járt a kereskedelmi és iparkamaránál is és itt mindjárt a gyűlés teremben elhelyezett Pataky festményét, amely 1802-ből egy debreczeni országos vásárt mutat be, szintén följegyezte anyag gyűjteményéhez.

Meglátogatta Oláh Károly városi kultúr tanácsnokot, Bosznay István, Pálfi József festőművészeket s azután még több más művész embert. Az érdekes vendég meglepetéssel beszélt Debreczenről, amelynek kulturális viszonyairól csak rosszat hallott és most látja csak, hogy kellemesen csalódott. Némethy kirándul a Hortobágyra is és még egy pár napig marad Debreczenben.

Szenzációs letartóztatások Zágrábban.

Elfogott lapszerkesztők.

Bűnök, hogy igazat irtak.

A horvát politikai és hírlapírói körök ma reggel óta óriási izgatottság uralja. A zágrábi vizsgálóbíró az ügyész égi megkeresése folytán letartóztatta Greskovcsot, az „Obzor” és „Frunicsot”, a „Pokret” szerkesztőjét.

Mindkét újságíró büne az, hogy a kozstijnicei hazaárulók ügyében a vizsgálat eddigi adataiból közölték a tényeknek, teljesen megfelelő adatokat. A vizsgálóbíró ebben a hivatalos titok megsértését, sőt a hazaárulók ügyének támogatását, tehát bűnrészeséget lát.

A kozstijnicei ügy bizonyos kapcsolatokban áll a nagyszerb propagandával. A zágrábi törvényszék jóval a Nasztics-ügy felszínre kerülése előtt több embert tartóztatott le Kostajnicében (többek közt egy öreg asszonyt), a kik azzal vannak vádolva, hogy hűtlenségi és elszakadási mozgalomban vettek részt.

Beavatott körökben az egész mozgalmat nevelésnek tartották, és az eljárás csak arra szolgált volna ürügyül, hogy néhány, a bánnak kellemetlenkedő politikus kerüljön a csávába.

A mai két letartóztatás Zágrábban a lehető legkínzóbb feltűnést kelti, mert most már világossá vált, hogy politikai üldözések szerepe vette kezdetét.

Rögtön mozgalom indult meg, hogy a két letartóztatott hírlapíró védelme érdekében nagy társadalmi akció rendeztessék.

Vannak, akik azt hiszik, hogy a két letartóztatás revanche azért a tüntetésért, melyet tegnap a bán ellen rendeztek.

Hajduszoboszló jövője.

Munkásházákat és közműhelyeket létesítenek.

Az új polgármester akciója

Hajduszoboszló város új polgármestere, S. Tóth János, alighogy elfoglalta hivatalát, máris hathatósan hozzálátott részint az ott talált sok közigazgatási rendtelenségek helyreállításához, részint a hajduszoboszlói nép jólétének előmozdításához. E téren legelső lépése is az volt, hogy intézkedett, miszerint a téli időn keresztül munkátlan néposztálynak megélhetéséről gondoskodjanak s e célból háziipart teremtsenek Hajduszoboszlón.

A polgármester már tárgyalást folytatott a debreceni kereskedelmi és iparkamarával, az ottani ipartestülettel, a gazdasági érdekeltséggel és a munkásszakszervezetekkel s a legközelebb már konkrét adatok kerülnek napvilágra. E munkájához a debreceni kamara őszintén gratulált a szoboszlóiak új polgármesterének és biztosította jóakaratu támogatásáról.

Mint értesülünk, e kérdéssel Hajduszoboszló képviselőtestületi közgyűlése is foglalkozni fog már a legközelebbi jövőben. Ilyetén valószínű, hogy a legközelebbi télen már munkásházákban, közműhelyekben keres és talál menedéket az eddig visszaszorított, nélkülözött munkásosztálynak igen tekintélyes csapatja.

Hol az örökség?

Gyászszó fölfedezés a temetés után

Egy debreceni család panaszja.

Gyászruhába öltözködött emberek jártak ma a rendőrség folyosóján, sőt a debreceni bünyügyi osztálynál ma délután panaszt is tettek. Meglehetősen pikáns színezete van ennek a följelentésnek. A merituma a dolognak ugyanis az lenne, hogy egy a gyászruhás embereket illető 2000 koronás örökség nyomtalanul, de eredményesen eluszott.

A történet előzményei csak az utóbbi néhány napra nyulnak vissza. Ekkor halt ugyanis meg Puzsa József nevű debreceni napszámos ember.

A rokonai annak rendje és módja szerint megadták az elhunyt embernek a végtisztvisztességet, amelynek megtörténte után osztozkodni akartak, a nem éppen busás vagyonban. De keserves volt a csalódásuk, mert mire visszajöttek a temetőből, arra a végtelenül kellemetlen fölfedezésre jutottak, hogy valami „névtelen” örökös fölfeszítette a ládát s a kincset,

minden lelkiismeret furdalás nélkül elmeit.

E kellemetlen meglepetésben sehogyan sem tudtak a Puzsa János örökösai belenyugodni és ma délután felmentek a rendőrségre, hogy kérjék a bünyügyi vizsgálat elrendelését. A bünyügyi-osztály főnöke természetesen nyomban elrendelte a szokásos nyomozó eljárást, de eddig, legálább ezidőszert semmi eredménye nincsen. Hogy kézrekerülnek-e a vagyon el tulajdonítók, ez a jövő titka.

UJDONSÁGOK.

— Lapunk legközelebbi száma a Szent István napi munkásszünet folytán, csak szombaton hajnalban jelenik meg.

— Országos evangéliumi szövetség. A felekezetek teljes jogegyenlőségének létrehozását célozza az Országos Evangéliumi Szövetség, melynek megalakítása végett Dégenfeld József gróf most felhívást bocsájított ki, amelyben felszólítja mindazon nagykorú magyar állampolgárokat és mindazon egyesületeket, akik, illetve, amelyek a felekezetek közötti teljes jogegyenlőség ügyét szolgálni és előmozdítani akarják, hogy szeptember hó 30-án, délelőtt kilenc órakor Budapesten, egy később közötteendő helyiségben megjelenjenek, hogy az Országos Evangéliumi Szövetség alapszabályait megállapítsák és a szövetséget ideiglenesen megalakíthassák.

— Pénzügyi tisztviselők újabb szövetsége. A pénzügyi tisztviselők Debreczenben megtartott országos kongresszusa kimondta, hogy a tisztviselők anyagi és erkölcsi érdekeinek továbbvitelére, valamint a kar összetartás ápolásának előmozdítása végett a vármegyénként való szövetségek megalakítását kívánatosnak tartja. Ezen célok elérésére alakult meg vasárnap Sátorajauhelyen a zemplénmegyei tisztviselők — az országban harmadik — szövetsége. A szövetség megalakításában a zemplénmegyei tisztviselőkön kívül résztvettek Buza Barna dr., orsz. képviselő. Hantos Elemér dr., a pénzügyi tisztviselők főtitkára. Nánássy Andor a szabolicsmegyei pénztár igazgatója, Gaál Antal Monorról, Csizmadia Sándor Jászkisérrel, Czira Endre és Kovács László Debreczenből. A szövetség díszelnökei Sztéryni József államtitkár, dr. Buza Barna orsz. képviselő és dr. Hantos Elemér szövetségi főtitkár lettek. Elnöke Widder Gyula t. pénztári vezérigazgató, titkára Pallay József főkönyvelő lett. A megalakulást ismerkedési estély előzte meg, a megalakulás után pedig mintegy 100 terítékű fényes bankett volt, melyből kifolyólag Sztéryni államtitkárt és a pénzügyi tisztviselők országos szövetségét sürgönyileg üdvözölte a társaság.

— Vasuti szerencsétlenség a Pozsony-Bécsi vonalon. Budapesti tudósítónk táviratozza: Vercsözke közelében, a Pozsonyból elindított tehervonattal súlyos szerencsétlenség történt. A sínparokat összekötő rud srófia valahogyan meglazult s a tehervonat négy kocsija kisiklott. A mozdonyvezető súlyosan megsebesült, a fékezőt pedig halálos sebekkel huzták ki a kocsik romok alól. A kár há-

romszázezer korona. A dologból különben rettentő katasztrófa lehetett volna, mert a szerencsétlenség után tíz perccel kellett volna a bécsi személyvonatnak arra menni.

— **Az ágost hitv. evang. elemi iskolában** a tanulók felvétele szept. hó 1-3 napjain lesz és pedig délelőtt 8-12 óráig, délután 3-5 óráig a Miklós-utca 3. sz. a. helyiségben. Azon tanulók, akik már a múlt évben is iskolánkba jártak, a m. é. napló alapján vétetnek fel. új tanulók keresztlevelet (születési bizonyítványt) és himlboltási bizonyítványt tartoznak felmutatni. A tandíj első fele a felvételnél, másik fele február hó elején fizetendő. Tandíjelengedésért a folyamodványok a felvételnél nyustandók be. A tanévet megnyitó istentisztelet szept. 8-án d. e. 9 órakor lesz. A szülőket, kik gyermekeiket iskolánkban óhajtják taníttatni, tisztelettel kérem, hogy azokat az említett napokon beiratni sziveskedjenek. Debrecen, 1908. aug. hó 19. Materny Lajos, főesperes, isk. széki elnök.

— **Az új szeszadó törvény** folytán úgy mint minden szesz ára, a világhírű BRÁZAY sósborszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükségletét még e hó folyamán. szeptember elseje előtt szerzi be. A BRÁZAY sósborszesz mint ismeretes mindenütt kapható.

— **Felismert merénylő.** A debreceni közkórházban a csendőrség ma letartóztatott egy Nagy Lajos nevű embert, akit súlyos vád terhelt. Azt állítja ugyanis róla egyik Szilágyi Jánosné nevű kórházi ápolónő, hogy őt a letartóztatott férfi, pár nappal ezelőtt dinnyeszállítás közben a Péterfia-utcai temetőben késsel megtámadta és megszurta. Az asszony vádjait Nagy Lajos tagadja és azt mondja, hogy részeg állapotban volt épen abban az időben, amikor a merénylet történt. — Így semmire sem emlékszik. A csendőrség ennek dacára felügyelet alá vette és a vizsgálatot folytatja ellene.

— **Kócz hangverseny a Royalban.** A budapesti országos cigányverseny koszorozott győztese Kócz Antal e hó 19 én érkezik meg Debreczenbe s 20-ától kezdve Hauer Bereinek népszerű kávéházában a Royalban fogja ragyogtatni az ő csodás művészetét s ennek bizonyára nagyszámu hallgatósága lesz.

— **Szabászati és varrótanintézetben** szeptember hó 1-én új kurzust nyitok. *Berlini szabászati akadémián* szerzett tapasztalatom folytán *alapos és könnyű módszer szerint tanítok.* Varrónőknek külön esteli tanfolyam, melynek befejeztével mint szabásznők bárhol alkalmazhatók. Beiratkozást bármely hétköznap elfogadok, a felvilágosítással készséggel szolgálok. Könyves Tóth Ilona.

— **Eiveszett.** Egy állami tisztviselőnek fekete bőrtárcája a benne levő hivatalos kulcsokkal, augusztus 18-án a debreceni református templomban tartott istentisztelet alkalmával elveszett. A hivatalnok arra kéri a becsületes megtalálót, hogy a különben értéktelen, és neki igen szükséges kulcsokat juttassa Szent-Anna-utca 11. szám alatti lakására.

— **„Debreczen” szálloda a Vidéki polgárság találkozó helye,** állandóan frissen csapolt Hagenmacher sör. Tisztán kezelt érmelléki fajborok kimérése. Ujabbban Thabledot rendszert vezettem be étterembe. Ebéd 3 fogásból leves, sült, tészta vagy sajt, esetleg gyümölcs 1 korona, vacsora 1 sült, sajt 70 fillér. Ajánlom továbbá tiszta vendégszobáim, város központján 1 személyre 1 kor. 40 fillértől 3 koronáig. Kisebb társaságoknak külön étterem. Szeparék állnak rendelkezésre,

figyelmes kiszolgálás. — Szives látogatást kér, tisztelettel Kovács Aladár vendéglős.

TÖRVÉNYKEZES.

— **Az építőmunkások sztrájkjának epilógusa.** A debreczeni építőmunkások sztrájkja idejében, április 15-én történt, hogy Szabó Ferenc kőműves munkást Szekeres György sztrájkoló kőműves vezetésével egy tizenégy tagból álló csapat rá akarta erőszakkal bírni, hogy sztrájkba lépjen. A bíróság ma magánosok elleni erőszak büntetéseért Szekeres Györgyöt és Lente Lajost 2-2 havi fogházra, Pozsonyi Mihályt hat heti, Selmeczi Mihályt pedig egy havi fogházra ítélte.

Terményfőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentés.

Budapest, 1908 augusztus 19

Készaru és határidő lanyhák.

1908. októberi buza	11.16.	—
1908. májusi buza	11.53.	—
1909. áprilisi buza	11.53.	—
májusi rozs	9.28.	—
1908. októberi rozs	8.44.	—
1909. áprilisi rozs	8.44.	—
októberi zab	7.11.	—
1908. májusi zab	7.11.	—
áprilisi zab	7.66.	—
1909. májusi tengeri	7.66.	—
1908. júliusi	7.66.	—
1908. augusztusi tengeri	7.66.	—
1908. augusztusi repce	7.66.	—

Nyiltér. *)

Névhelyreigazítás.

Egri Ferencz sütőmester Péterfia-utca 56. számú lakos nem azonos Sóvágó Egri Ferencz kenyérsütővel, aki az Árpádtéren lakik s akit mérleghibákért megbüntettek.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

LÁSZLÓ ZSIGMOND állatorvosi-rendelő

irodája
nagy és kis állatok részére
Csapó-utca 30. sz.
Telefon 558. szám.

1033/1908. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 2086/2-1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Róna és Társa részére, Leuchtmann Armin debreczeni lakostól 60 kor. 36 f. tőke, ennek 1907. évi október hó 17. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 41 kor. 76 fillér perköltség erejéig 1908. évi május hó 28-án bíróság felülfoglalt és 696 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1908. évi augusztus hó 21-én délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben József kir. herczeg-u. 11. sz. a. meg tartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi július hó 26.

Bódogh Zs. bírói kiküldött.

Kaliczky Ernő

fodrász üzlete

Egyháztér 3. szám.

Nagytemplom mellett.

Dr. Kardos Samu és Dr. Gábor Jenő

Társ-ügyvédi irodája

f. évi augusztus 16-tól kezdve Ipar és Kereskedelmi Bank Plac-u. 58. sz. a. palotájában I. emelet 14. ajtó szám alatt van.

LÄHNE-féle tan- és nevelőintézet SOPRON

Fennáll 55 év óta.

Teljes VIII. oszt. nyilvánossági joggal bíró főgimnáziummal, elemi iskolával és IV. oszt. reáliskolával

Államérvényes bizonyítványokat állít ki és érettségi vizsgálati joggal bír.

Egyéni nevelés és tanítás. Gondos felügyelet. Önállóságra és öntevékenységre való szoktatás, idegen nyelvek és sport gyakorlása. Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság.

Nyelv és irodalmi intézet

Debreczen, Plac u. 9. szám.

Előleges értesítés.

Tisztelettel hozzuk a t. közönség tudomására, hogy intézetünket **f. év szeptember hó 3-án** megnyitjuk és beiratásokat már most elfogadunk fentjelzett helyiségeinkben.

a) **Nyelvtanfolyamokra:** német, angol, francia, olasz, esetleg magyar nyelvre.
b) Német, francia, angol, olasz kereskedelmi levelezésre.

c) **A világirodalom történet, művészettörténet és esztétikára.**

A nyelvtanfolyamokat a Berlitzmódszer szerint vezetjük, a tanítvány az első leckeórától kezdve a megtanulandó nyelvet hallja és beszéli. Nyelvtanárai kiválóan képzett külföldi (ugyanazon nemzetbeli) tanítók. A többi tanfolyamokon ugyancsak elsőrendű tanárok oktatnak.

Tandíj havi 10 korona.

Magán és cercele tanítás. Nappali és esti tanórák. Prospectusunkat ingyen és bérmentve küldjük.

Az igazgatóság.

Szöllőtermelő

a kedvező terméskilátás alapján megengedhetik az idén megülni a legközelebbi szőlőszüretre. 3 erőátviteli acélosavaru és aczélszeretű

„URSUS”

horszajtó beszerzését. Képes árlapot szőlőszeti és pincészeti felszerelésekről ingyen és bérmentve küld:

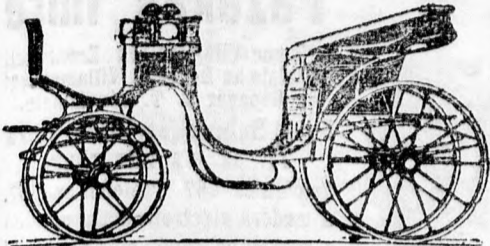
Tóth Gyula Debreczen.

DEUTSCHNAL MINDENKOR FRISS

Valódi Karlsbadi kétszersült kapható.

Fábián László

kocsigyára
DEBRECZEN, Hatvan utca 61. szám.
Alapított 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű hintót és hajtókocsit. Régi kocsikat újakra becserél. Jó karban levő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat olcsón és pontosan eszközöl. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

1242/1908. v. k. szám.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1978/2. 1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Nádasdi András részére Berger Márton debreczeni lakostól 100 kor. tőke, ennek 1907. évi február hó 6. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 14 kor. 66 fillér perköltőség erejéig 1908. évi június hó 4-én bíróság lefoglalt és 916 kor. 5 fillérre becsült bitorokból álló ingóságok **1908. évi augusztus hó 21. én délelőtt 11 óra kor** kezdetét veendő és Simonffy-u. 32. sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Debreczen, 1908. évi július hó 8.

Oláh Géza birói kiküldött.

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mittesen) bőrbajokat. Kicsititja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplac 31, a városházzal szemben.

Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.

(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

Az ugynevezett Bodóházi kertben

a sárándi vasut állomás közelében eladó egy holdnyi **jó termő szőlő**. Ugyancsak 1 holdnyi jó termő szőlő Mike-Pércs község közelében, cserepes pajtával igen szép fekvéssel

eladó.

Értekezni lehet **Szécsy István** református lelkésznel Mike-Pércsen.

563—1908.

Verseny tárgyalási hirdetemény.

Hajdúvármegye alispánja 4827/908. szám alatt kelt végzésével Nádudvar községben építendő község háza négy helyiségének felépítését 27083 kor. 45 fillér költséggel engedélyezte.

Ezen építés keresztülvitelének biztosítására **f. évi szeptember hó 6. napján d. e. 11 órájára** zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Vállalkozni kívánók felhivatnak, hogy az építkezés elvállalására vonatkozó ajánlataikat a nevezett nap délelőtti 10 órájáig Nádudvar község főjegyzőjénél postán, vagy személyesen annyival is inkább beadják, mert az elkésve érkezett, vagy távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Utóajánlatok nem tárgyalhatók.

Az ajánlatok mellé az ajánlati összeg 5 %-ának megfelelő bánatpénznek készpénzben, vagy elfogadható értékpapirban Nádudvar község házi pénztáránál történt letételét igazoló nyugta csatolandó.

Az építkezés a folyó évi szeptember havában megkezdendő és 1909. június 1-ső napjára befejezendő.

A kiírt munkára egyes munkanemenként is lehet pályázni.

A terven levő homlokzaton más tervek készítése és benyújtása is elfogadtatik.

Aképviselőtestület fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson.

Az építkezésnél csakis hazai iparcikkek használhatók be.

A terv és költségvetés Nádudvar község főjegyzőjénél a hivatalos órák alatt ajánlati mintákkal együtt naponként megtekinthető.

Nádudvar, 1908. augusztus 15.

Fekete Gábor s. k.
főbiró.

Az építető és építő közönség figyelmébe.

A karczagi vasuti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel berendezett

géptégla és cserépgyár

az elismert **karczagi legtisztább agyagból gyártott** kitünő minőségű cserépei: **az összes debreczeni fakeskedésekben** kaphatók, hol immendenkor **36 koronáért** ezrenként, bármilyen mennyiségbe is beszerezhetők.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos levelet csatolni.

25 éves reform. fiatal ember, cipész iparos 1500 korona készpénzem van, házasság czéljából megösmernéknék oly nővel, kinek ugyanennyi készpénz hozománya van. Leveleket kérek a kiadóba „Párosan szép az élet” jellegre.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Figyelem!

Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken legutányosabbban eszközöl

Figyelem!

Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken legutányosabbban eszközöl

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkatrészei legolcsóbb bevásárlási forrása. Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168 szám. Nálam megrendelt villamos világítás és erőátvitelnél, csatlakozó vezetéket is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Ha van pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ágy- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, futó és nagy szőnyegek, Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi- és női öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Csomesze szállított korai termés, 5 kilogrammos kosarakban szállít Darvas Miksa szállító kivitele Teleky u. 104. Telefon 294.

Piac-utca 72. szám alatti Lukács palotában egy szép nagy üzleti helyiség megfelelő pince és melléképítményekkel 1908. november 2 től kiadó. Értekezni ugyanott az ügyvédi irodában.

Eladó vaspénzszekrény. Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadó hivatal.

Egy zongora. Megvételre kerestetik egy használt rövid zongora. Jelentkezhetni a kiadóhivatalban.

Jó karban lévő zongora eladó. Értekezni lehet Petőfi-tér 8. sz. alatt.

Boros hordók használt és új minden nagyságban kaphatók. Új hordókról nagy vételével külön ajánlat. Péterfia 76.

Eladó ház. József kir. herceg-u. 60. sz. ház eladó. Értekezhetni ott az asztalos műhelyben.

Kiadó lakás november 1 re 4 szoba, alkov, előszoba, gázlüsterekkel felszerelve, hozzátartozékaival együtt Darabos-u. 5. szám. Értekezhetni ugyanott az emeleten.

Ugyes és szolid varrólányok felvétetnek Vanger Sándor és társánál Battyáni-utca 1.

Hajdu Bagoson 16 vékás termő szőlő föld van eladó, részletenként is kapható belőle, 8 évre terjedő törlesztésre megvehető. Értekezni Szabó Antalnál Hajdu-Bagos, csapláros.

Iskola évre intelligens uri család, két tanulót elfogad teljes ellátásra. Czim a kiadóban.

Tankönyvek féláron!

Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek, az új tantervhez alkalmazva fél áron kaphatók **Harmathy** antiquariumban, **Füvészkert-utca 14. Iskola táskák feltűnő olcsón!**

Egy Singer varrógép és néhány festmény költözés miatt jutányosan eladó. Czim Vörösmarthy-utca 12. első lakás.

Esztergályos tanulónak egy fiu felvétetik Csapó u. 41. szám.

Ugyes lakatos segédek és tanulók Weisz Ede lakatosnál Piac-u. 38. felvétetnek.

Eladó egy féderes könnyű stráfkocsi, egylovos, majdnem új. Olcsó ár. Vörösmarthy utca 12. az első lakásban.

Teljes ellátásra elfogad uri család 1-től 4 ig járó tanulókat Péterfia 37.

Egy pince lakás szeptember 1 kiadó Bercsényi-utca 69. sz.

Legjobb órák, legszebb ékszerek
szolid árban jótállással
Kurián Gyula műórás
Debreczen, Piacz utca 42.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamosági és Gépgyár R. T. képviselete.

Iroda Debreczen, Piacz utca 77. sz. az udvarban.

Telefon sz 567. Telefon sz. 567.

A modern electrotechnika minden szakmába vágó munkálataival foglalkozik, — lakások, üzletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakmerítéssel és igen jutányos árban készíti.

Tervezetek és költségvetés díjtalan.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatású vese- és hólyagbajoknál
Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.
Üdit, gyógyít!
Orvosiilag ajánlva.

Ivógyódmódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült húgójának, húgykő- és fővényképződésénél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség.

Muschong buziasági gyógyfürdő igazgatósága Buziasfürdőn.
Debreczeni főraktár Grünberger és Glöck cégénél. Kapható fűszerüzletekben, drogeriákban és vendéglőkben.

Igyunk Nagymihályi sört!
A Nagymihályi sör- és malátagyár r. t.
Debreczeni főraktára
a Margit fürdő telepen.

Elismert kitünő minőségű „Casinó” söre és törvényesen szabadalmazott, szakértők által is ajánlott gyógymalátás söre közkeletűségű.

Modern berendezés!
Legújabb rendszerű „Korona” dugaszolás, amely a fent ábra szerint a palackot légmentesen elzárja úgy, hogy al benne lévő sör állandóan friss és jóízű marad, mert a szén-sav el nem párologhat.

Rendkívül praktikus. Nem kell a dugó kibuzásával a régi mód szerint vesződni, egy ujjnyomással kizárható a dugó az üvegből.

Ez újítás Debreczenben kizárólagos jog, a melyet nagy áldozattal csakis a Nagymihályi sör képviselőségének sikerült megszerezni. Nem téveszthető össze a gummi dugaszolással.

A Nagymihályi sör mindennemű és fajta sörrel felveszi a versenyt, úgy ár mint minőség tekintetében.

Müller Adolf
DEBRECZEN,
Margit fürdő telep.
Telefon 281. sz. Telon 281. sz.

Ráteendő a nyitáshoz.

A Nagymihályi „Casinó” sör különlegesség!

Maláta tartalmánál fogva gyógyhatású, orvosok által gyenge és vérszegényeknek különösen ajánlva.

Kérjünk mindenütt a praktikus „Korona” dugóval ellátott Nagymihályi „Korona” és „Casinó” sört.

A „Korona” dugaszolással ellátott üveges Nagymihályi sör ugyanolyan mint a friss csapolás.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” házi szappana.

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. szám a főpostával szemben.